

Conveni de col·laboració entre l'Administració de la Generalitat, mitjançant el Departament de Territori i Sostenibilitat, l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Ajuntament de Girona per al desenvolupament de l'estratègia territorial, paisatgística i fluvial de la ciutat de Girona.

Girona, 9 de juny de 2014

REUNITS

D'una part, el senyor Santi Vila i Vicente, conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

D'altra part, el senyor Jordi Agustí i Vergés, director de l'Agència Catalana de l'Aigua.

I de l'altra, el senyor Carles Puigdemont i Casamajó, alcalde de l'Ajuntament de Girona.

ACTUEN

El primer en nom del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb el que determina l'article 12 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

El segon, en nom de l'Agència Catalana de l'Aigua, de conformitat amb l'article 10 dels seus estatuts, aprovats mitjançant el Decret 86/2009, de 2 de juny, modificat pel Decret 153/2012, de 20 de novembre.

El tercer, en nom de l'Ajuntament de Girona, d'acord amb les facultats que confereix l'article 21 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i l'article 53 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

Les parts es reconeixen la capacitat legal necessària per formalitzar aquest document,
i

MANIFESTEN

I.- L'Europa de les ciutats és també paisatge de paisatges i aquesta formulació ha de ser la nova manera d'entendre l'urbanisme a les ciutats del futur.

Les ciutats europees són història i naturalesa, han estat fundades en èpoques mil·lenàries, són la memòria i l'herència del nostre passat, són l'hàbitat, on vivim i ens relacionem, on respirem, ens alimentem i ens reproduïm. Nosaltres, els que trepitgem cada dia la ciutat, som part d'aquesta naturalesa.

La ciutat d'ahir s'entenia com l'antítesi de la naturalesa, ja que aquesta era considerada hostil i suposava un perill del qual protegir-nos. Avui entenem i cal entendre la ciutat contemporània com part de la natura. La ciutat respira i batega, hi plou, les aigües hi transcorren, les brises i el vent la sacsegen, l'aire l'embolcalla i la llum la il·lumina i l'escalfa. La ciutat és viva, i és el nostre hàbitat.

Cal superar els temps en què vivíem en recintes emmurallats, cal deixar enrere els models de creixement expansius i els eixamples descontextualitzats. Hem de superar també l'etapa de les grans infraestructures, que eren símbol de modernitat. Avui, són temps de reequilibri i reconciliació, on fer una mirada enrere per retrobar els nostres orígens, vol dir fer un pas endavant pel que fa a la història (qui som) i la natura (què som).

Si bé a principis del segle XX la nova visió moderna apostava per millorar la qualitat de vida amb espais més saludables, ben il·luminats i ben ventilats, avui, millorar la nostra qualitat de vida vol dir millorar la qualitat del medi que habitem, per assolir ciutats més saludables, ben airejades i ben drenades.

La ciutat és oberta i viva en constant transformació i adaptant-se als temps i al medi. Avui cal que pensem en ciutats adaptades als processos i els cicles naturals. Calen ciutats que preservin els sistemes naturals que les recorren i embolcallen i s'integrin en la geografia i el territori del qual formen part.

Les ciutats són ecosistemes interconnectats. Els canvis ecològics d'un lloc afecten en altres indrets. Si canalitzem el riu d'un poble, afectarem a la inundabilitat del poble següent. Per tant, és necessària la visió global dels sistemes naturals comuns en el marc general del territori.

II.-La Generalitat de Catalunya actua en virtut de la seva competència exclusiva en matèria d'ordenació del territori, d'acord amb l'article 149 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Juntament amb l'Agència Catalana de l'Aigua i en el marc de les seves competències en matèria d'ordenació del territori, urbanístiques, del paisatge, així com de política hidràulica, es considera prioritari repensar la incardinació dels eixos fluvials en el territori de les ciutats, superant el paper que han tingut les infraestructures aquestes últimes dècades, les quals han de substituir com a complement del nou model de ciutat.

Així mateix, assumeix que són els elements naturals del territori els que han de servir com a eixos vertebradors i definidors de les noves ciutats.

En aquest marc competencial, el Departament de Territori i Sostenibilitat li corresponen les competències en matèria de política i planificació territorial i creu oportú iniciar una nova línia d'actuació, consistent en la ordenació dels espais fluvials i que es pugui exportar a tot el territori català. Com a prova pilot, s'ha elegit la ciutat de Girona, mitjançant un marc de col·laboració entre les administracions implicades pel que fa a la titularitat dels espais en els quals cal actuar, instrumentar actuacions mitjançant un conveni consensuat, que definirà les actuacions futures a portar a terme.

Amb la finalitat d'assolir els objectius, la primera peça necessària és poder disposar d'un projecte d'ordenació en el qual quedin delimitades les actuacions a realitzar per a cada actor en el marc de les seves competències sobre el territori.

III.- Girona té una posició estratègica en el territori, entre la Garrotxa i la Costa Brava, al nord els Pirineus i també França i al sud, la proximitat amb Barcelona. Girona, des de temps ençà, ha estat anomenada "La Ciutat dels Quatre Rius". Situada en un lloc de pas, on el riu Onyar, el Güell i els Galligants conflueixen en el riu Ter i on aquest riu justament passa entre la serralada Transversal i la Litoral. A partir d'aquí, el riu Ter deixa enrere el paisatge del pla de la Selva, i s'obre pas cap a la plana del Baix Empordà caracteritzat pels cultius de fruiters i el fort vent de tramuntana.

Aquest pas estret natural, era també pas de rutes històriques com la Via Augusta. El desplegament d'infraestructures, així com les accions i els desenvolupaments urbans duts a terme en els darrers 60 anys, han prioritzat l'optimització de traçats a la realitat historicoambiental del context, derivant en una ciutat allunyada dels seus rius i sistemes naturals. Avui, Girona viu d'esquenes als rius, lluny de les rutes del Ter i dels cultius de d'Onyar. Les rutes i camins perden continuïtat i les ribes tenen caràcter de darrere, espais residuals i insalubres.

Tot i que en els seus orígens els rius van ser els elements que estructuraven la ciutat, estretament vinculats a la seva morfologia, avui, han estat primer temuts i després oblidats, en el sentit que ja no formen part de la nostra vida quotidiana.

La recuperació dels sistemes fluvials, com a estructurals, és una oportunitat per reduir la pressió sobre el barri vell, pacificar la mobilitat i equilibrar barris millorant la seva connectivitat. D'aquesta manera, disminuïrem les emissions de CO₂ i millorarem la mobilitat de vianants i bicicletes.

Al mateix temps, la recuperació ecològica dels rius és la oportunitat per permeabilitzar la ciutat i naturalitzar els seus espais urbans, donant continuïtat als corredors i sistemes naturals que la vinculen amb el territori. D'aquesta manera, la vegetació serà molt més present al centre de la ciutat, millorant la qualitat paisatgística, la connectivitat ecològica i l'equilibri de les condicions ambientals.

Es millorarà la qualitat atmosfèrica de l'aire, la qualitat de l'aigua i el confort acústic, reequilibrant el cicle de l'aigua, regulant el microclima urbà i millorant la biodiversitat, vers una entorn urbà més saludable.

Els antecedents exposats motiven l'impuls per part de l'Ajuntament de Girona d'un document d'estratègies territorials, urbanístiques i del paisatge. Dins d'aquest marc, s'ha elaborat un estudi preliminar de pla fluvial anomenat "Quatre rius i una sèquia", segons el qual es detecten les oportunitats i poden establir-se les estratègies de futur de la ciutat de Girona per millorar la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes i la seva projecció cap una nova manera de mirar la ciutat amb d'acord amb la visió europea del moment, incorporant la sostenibilitat i la millora ambiental com a eixos principals de la Girona del futur. En definitiva, es busca aproximar la trama històrica a la natura, com un futur pla d'acció per una ciutat monumental entre quatre rius.

Aquest estudi, es considera un element clau per desenvolupar un conjunt d'actuacions dins l'estratègia territorial, urbanística i paisatgística del municipi, que ha de tenir com a principal objectiu millorar substancialment la qualitat de vida de la ciutat, del nostre hàbitat i el del seu entorn. Tenint en compte l'anàlisi de les debilitats, les amenaces i les oportunitats, l'estudi ja determina un primer full de ruta, que combina les estratègies de continuïtat dels sistemes fluvials o de connectivitat de barris, amb actuacions puntuals i concretes.

Girona és patrimoni i és natura, i aquests són els trets que la distingeixen i la caracteritzen. Aquest conveni té com a objectiu preservar aquests signes d'identitat de

la ciutat de Girona i avançar vers un entorn urbà més confortable, saludable i perdurable, en continuïtat a la seva història i en connectivitat amb el seu territori.

La recuperació d'aquesta estructura fluvial constitueix una oportunitat excepcional, no tan sols per la possibilitat de patrimonialitzar aquests valors, sinó també per oferir la possibilitat d'aproximar la trama història i monumental.

Superada la visió negativa dels rius que, tot i constituir la veritable història de la ciutat, han condicionat clarament el seu creixement, cal canviar ara el sistema de valors, afrontar un nou model de ciutat fluvial i experimentar la nova realitat amb una interpretació delicada que relligui la trama urbana amb aquest nou entorn d'acord amb els seus valors patrimonials i mediambientals..

IV. En aquest marc legal, interessa a les parts signants regular els termes del conveni de col·laboració, així com articular els mitjans corresponents per poder iniciar el projecte pilot.

D'acord amb el que s'ha exposat, per tal de reflectir documentalment els compromisos assolits, les parts subscriuen el present conveni de col·laboració, amb subjecció als següents:

PACTES

Primer.- Objecte

Aquest Conveni té com a objecte establir un marc de col·laboració entre les parts per al desenvolupament de l'estratègia territorial, paisatgística i fluvial de la ciutat de Girona, com a prova pilot, de la nova línia d'actuació en l'ordenació dels espais fluvials de Catalunya.

Segon.- Actuacions i compromisos de les parts

Correspon al Departament de Territori i Sostenibilitat establir i supervisar les directrius tècniques per al desenvolupament de l'estratègia territorial, paisatgística i fluvial de la ciutat de Girona i, amb aquesta finalitat, licitar i adjudicar, al seu càrrec, el treball tècnic per a la seva definició.

L'Ajuntament de Girona, al seu càrrec, i l'ACA es comprometen a elaborar i portar a terme els projectes executius que siguin necessaris per al desenvolupament del Pla fluvial "Quatre rius i una sèquia", d'acord amb les directrius tècniques establertes.

Tercer.- Finançament

El Departament de Territori i Sostenibilitat assumirà tots els costos de la redacció del treball tècnic per a la definició de les directrius tècniques per al desenvolupament de l'estratègia territorial, paisatgística i fluvial de la ciutat de Girona, que també inclourà l'estudi com a prova pilot del primer tram del riu Onyar, amb càrrec a la partida pressupostària PO01/D680000100/1210/0000, per un import màxim de 60.000 euros, el pagament del qual es farà una vegada rebut l'estudi amb la conformitat del Departament.

La resta de compromisos assumits per les parts i derivats de les actuacions específiques en la fase executiva de l'estratègia territorial, paisatgística i fluvial de la ciutat de Girona, es concretaran mitjançant convenis específics.

Quart.- Vigència

Aquest Conveni serà vigent des del moment de la seva signatura i mentre siguin vigents els convenis específics que, en el seu cas, es signin pel que fa al seu desenvolupament. Les parts podran acordar de forma expressa la seva pròrroga amb anterioritat al seu venciment.

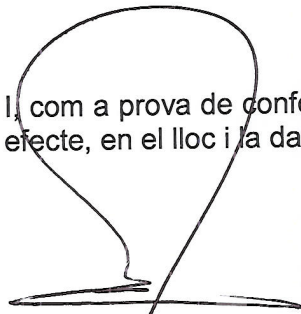
Cinquè.- Grup de treball

Les parts acorden la creació d'un grup de treball de composició paritària per al seguiment del correcte desenvolupament dels objectius del Conveni. Concretament, són funcions d'aquest grup consensuar totes les actuacions a portar a terme per part de les administracions implicades i esmentades en la clàusula segona, i que es tindran en compte en els corresponents convenis específics.

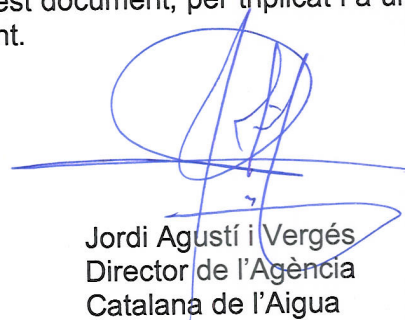
Sisè.- Jurisdicció

En cas de discrepància o divergència en relació amb la interpretació o el compliment d'aquest Conveni, les parts les resoldran de comú acord en el si del grup de treball previst en el pacte cinquè, sense perjudici de la competència de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu, d'acord amb el que preveu la Llei 26/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

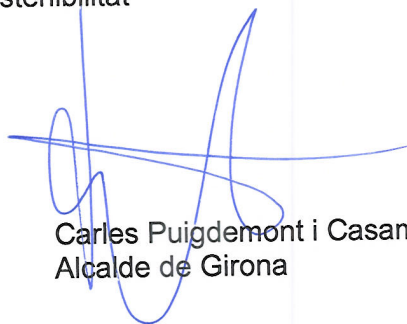
I, com a prova de conformitat, les parts signen aquest document, per triplicat i a un sol efecte, en el lloc i la data indicats en l'encapçalament.

Santi Vila Vicente
Conseller de Territori i Sostenibilitat

Jordi Agustí i Vergés
Director de l'Agència
Catalana de l'Aigua

Carles Puigdemont i Casamajó
Alcalde de Girona

